

[Bjørn Elmquist]

samvittighedsspørgsmål til hr. Mogens Elvensø – sådan noget skal man jo være forsigtig med, er jeg godt klar over; man risikerer at få et ærligt svar måske – men synes hr. Mogens Elvensø, at det var umagen og pengene værd, at han deltog i den rejse, som han netop har været på sammen med Udenrigsudvalget?

(Kort bemærkning).

Kelm-Hansen (S):

Af hensyn til Folketingstidende har jeg taget denne korte bemærkning, for jeg har ved ordførerbordet nu konfronteret hr. Mogens Elvensø med, hvad der virkelig står i min tale. Jeg ved ikke, om han er stor nok til heroppefra at ville indrømme, at der var tale om fejl citering. Enhver kan i hvert fald slå efter og se, at jeg ikke har stået for de synspunkter, som jeg blev tillagt af hr. Mogens Elvensø.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

En kort bemærkning til hr. Mogens Elvensø, og derefter går vi til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Mogens Elvensø (FP):

Først til hr. Kelm-Hansen. Jeg har da godt set, at hr. Kelm-Hansen i samme tale siger: »Jeg kan ikke få min politik igennem. Det er ikke bæredygtigt«. Det har jeg set, men det forandringer jo ikke, at det er Socialdemokratiets mening, at man kun skal give til socialistiske lande.

Til hr. Glønborg vil jeg da gerne sige om de private organisationer, at de får 90 pct. af det, de giver ud, fra staten. Den lille 10 pct., der er tilbage, indsamler de rundt omkring. I den liste, jeg har læst op efter, er der også nævnt f.eks., at Mellempfolkeligt Samvirke havde fået – nu har jeg ikke tallene med herop – men jeg tror 2,7 mio. kr.

Til hr. Bjørn Elmquist vil jeg sige, at jeg fik meget, meget ud af den rejse, fordi jeg nu med god samvittighed – det var måske, fordi jeg tit før syntes, at ulandshjælp var på sin plads nogle steder – kan sige, at det meste af den ulandshjælp for statsmidler er, som Mellempfolkeligt Samvirke skriver, lapperier og forbliver lapperier.

Jørgen Estrup (RV):

Danidas rullende femårsplan for 1990–94 er den første udmøntning af Udenrigsudvalgets beretning fra maj 1989 og af de heri nedfældede 7 kriterier. Derfor vil jeg starte med at sige, at vi fra radikal side er tilfreds med femårsplanen, og at vi synes, det tegner til at blive et vældig godt arbejdsgrundlag for bistanden i de kommende år.

Med femårsplanen slår man også nogle principper fast for bistanden, som vi tillægger stor vægt i Det Radikale Venstre. Det er fattigdomskriteriet som noget overordnet for bistanden, det er den ligelige fordeling mellem bi- og multilateral bistand, og så er det selvfølgelig ikke mindst stigningstakten, som fortsættes, så vi når de 1 pct. af BNP i 1992.

Men der er også væsentlige nyskabelser med denne femårsplan. Vi får realiseret en afbinding af bistanden og dermed en større fleksibilitet ved at afskaffe de bundne statslån. Vi får satset på en dialog med modtagerlandene og dermed en bedre praktisk tilrettelæggelse af bistanden. Der lægges vægt på effektiviteten i bistanden gennem en begrænsning af samarbejdslandene. Endelig er der nu tale om en virkelig bevidst satsning på væsentlige udviklingsaspekter, ikke mindst økologi og kvindernes stilling i ulandene.

Vi opfatter det som en modernisering og en opstramning af dansk bistandsindsats. Det er noget, som vi fra radikal side knytter meget store forventninger til i de kommende år.

Men dermed være selvfølgelig ikke sagt, at vi har løst alle problemer for bistandsindsatsen. Jeg vil godt pege på nogle steder, hvor jeg tror at der er behov for, at vi i udvalget og i en dialog med ministeren og med Danida fortsat drøfter en række spørgsmål.

En af de ting, som har været oppe i debatten i dag, har været anvendelsen af menneskerettigheder som kriterium i bistandsindsatsen. Hvordan skal vi anvende dette kriterium i praksis? Hvis man læser femårsplanen, kan man gå land efter land igennem og se, at der er problemer med menneskerettighederne de pågældende steder. Det gælder Kenya, det gælder Bangladesh, det gælder Nepal, og man kunne udmærket have føjet Indien til, hvis man havde koncentreret sig om, hvad der i øjeblikket sker i Kashmir.